

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/6488.**

Benyújtás dátuma: **2023-12-08 12:57**

Parlex azonosító: **JJB3G52M0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Hadházy Ákos (független)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Dr. Polt Péter, legfőbb ügyész**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: **"Felmerül a csalás gyanúja jogtalan haszonszerzés végett?"**

Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr!

Az Átlátszó hírportál szerint számos állattenyésztő, adószakértő és informatikus nyújtott be ajánlatot az amúgy is hírhedtté vált zsadányi építkezésre, köztük olyanok, akik egyértelműen alkalmatlanok lettek volna a feladat elvégzésére. 29-en megkapták az igényelt 600 ezer forintot. **Így a zsadányi kerékpárút összesen 32 millió forintjába került az EU-nak, miután az építkezés 15 milliót, a támogatások viszont 17,4 millió forintot emésztettek fel.** (600 ezer forintos ösztönző átalánytámogatást tűztek ki egy uniós pénzből finanszírozott kerékpárút-beruházás befejezéséhez.)

Pár éve magam dokumentáltam, hogy villanyoszlopok állnak az épülő kerékpárút közepén. A szürreális látványról ezután több újság is beszámolt. A Magyar Narancs 2022 decemberében rámutatott: a Zrínyi utca és a sporttelep közötti szakasznak 2021 végére kellett volna elkészülnie, miközben 11 villanyoszlopot és egy trafóállomást helyeznek át. A munkálatok azonban elakadtak, miután a kivitelező cég 75 százalékos készülség mellett levonult a területről. Ezért az önkormányzat újabb tendert írt ki, hogy befejezze a beruházást, ebből lett most pályázatdömping.

A napokban a K-Monitor elemezte, hol tartanak jelenleg azok az antikorrupciós reformok, amelyeket a kormány vállalt a visszatartott uniós pénzek folyósítása érdekében. Ennek során megvizsgálták azt a támogatási programot is, amit a mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) közbeszerzésekben való részvételének ösztönzésére indítottak el. Ekkor bukkantak egy érdekes jelenségre.

Azt találták, hogy egy építőipari közbeszerzési eljárás szokatlanul sok: a két részen együtt több mint 30 ajánlattevő indult, akik közül többen egyértelműen alkalmatlanok lettek volna a feladat elvégzésére. A nem nyertes ajánlattevők közül ugyanakkor 29-en pályáztak és el is nyerték a közbeszerzési részvételt ösztönző átalánytámogatást, azaz cégenként 600 ezer forintot. Vagyis

nagyon úgy tűnik, hogy sok vállalkozás csak azért jelentkezett a munkára, hogy az állami támogatást lehívják, és nem is volt céljuk elnyerni a megbízást. **Ez viszont felveti a csalás gyanúját.**

A kkv-nak szóló programmal a cél egy olyan támogatási rendszer létrehozása volt, amely közvetlenül segíti a mikro-, kis- és középvállalkozásokat abban, hogy több tenderen induljanak és élénkítsék a versenyt. Ezen a téren ugyanis a magyar eljárások nem állnak túl jól: bár már javult a statisztika, tavaly nyáron még a kormány saját bevallása szerint is sok volt az egyajánlatos közbeszerzések száma. Ezért találták ki ösztönzéseképp, hogy azok a mikro-, kis- és középvállalkozások, amelyek a támogatási kérelemben szereplő közbeszerzési ajánlat benyújtását megelőző 12 hónapnál korábban jöttek létre, és a kérdéses ajánlattétel benyújtását megelőző tizenkét hónapban nem vettek részt másik magyarországi közbeszerzési eljárásban, átalány alapú, egységesen 600 ezer forint támogatást igényelhessenek a közbeszerzési ajánlatuk elkészítéséhez, valamint az elkészített ajánlati dokumentáció benyújtásához kapcsolódó költségekhez. A támogatásra pályázni a nyilvános felhívás útján (ekr.gov.hu) meghirdetett közbeszerzési eljárásban tett, érvénytelennek nem minősített ajánlat alapján lehet.

A zsadányi önkormányzat idén áprilisban írt ki egy tendert „kerékpárút befejezési munkák” címmel. Az eljárást két részre bontotta a kiíró:

az első részben a „Zrínyi – Sportpálya” szakaszon útburkolat javítás és kerékpáros nyom felfestése volt a feladat;

míg a második részben (feltételes eljárásban) a „Zrínyi – Sportpálya” szakaszon 7 oszlop + 1 trafó áthelyezése és útburkolat helyreállítása.

Bár a két rész értéke végül összesen nem érte el a 15 millió forintot, mégis vállalkozók hada jelentkezett a munkára.

A nyertes Centering-Alfa Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-n túl az első részre 22 cég jelentkezett:

1.) a Sándoraszfalt Útépítő Kft., 2.) SWIETELSKY Magyarország Kft., 3.) VERDUS Kft., 4.) GESOL Mérnöki, Szolgáltató Kft., 5.) RED BORDER Kft., 6.) Pálffy-kert Vendéglátóipari és Rendezvényszervező Kft., 7.) a Future Kft., 8.) Szántai László egyéni vállalkozó, 9.) ETNICH Ingatlanforgalmazó és Közvetítő Kft., 10.) BA-JÓ Gépész Építőipari és Szolgáltató Kft., 11.) HU-Casa Kft., 12.) „Dél-Kelet Informatika” Kft., 13.) DJ Store Professional Kft., 14.) ZSIKOR Kereskedelmi és Szolgáltató Bt., 15.) NAREBAU Építőipari és Szolgáltató Kft., 16.) Devtech Kft., 17.) Galambos András EV, 18.) ACCESS-COM Informatikai Kft., 19.) Jeszy-Farm Kft., 20.) Dékány Ákos Kft., 21.) EGM Adó-Kontír Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., 22.) UNIO-ASZFALT KŐ Kft.

Míg a második részben, amit szintén a Centering-Alfa Kereskedelmi és Szolgáltató Kft nyert el, indult még:

a MARSALKŐ Építőipari Szolgáltató Kft., az Intermax Holding Kft., a PRO-TOTEX Személyi, Vagyonvédelmi és Biztonságtechnikai Kft., a Kisorókus 39 Ingatlanfejlesztő Kft., Hajdu Aliz Tímea

EV., a SZAMDEL Kft., a Safety-Lane 2000 Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., Opauszki János EV., a Work Superhard Kft., a REMYSOFT Kft., Oláh Márk EV., a SWIETELSKY Magyarország Kft., és az UNIO-ASZFALT KŐ Kft., azaz összesen 13 cég.

Megnéztük a vállalkozások főbb tevékenységi köreit, és az találtuk, hogy a valóban építőipari vállalkozások mellett **a pályázók között akadt előadó-művészettel, kereskedelemmel, informatikával, audio-, videoberendezés kiskereskedelemmel, film- és videogyártással, információ-technológiai szaktanácsadással, állattenyésztéssel, számviteli, könyvvizsgálói és adószakértői tevékenységgel, személybiztonsági tevékenységgel, valamint fénymásolással és egyéb irodai tevékenységgel foglalkozó vállalkozás is.**

Ezt önmagában nem tiltja a közbeszerzési törvény: bárki adhat be ajánlatot, ha az azt kizáró okok (például jogerős elmarasztaló bírósági ítélet, eltiltás stb.) egyike sem áll fenn vele kapcsolatban, és megfelel a kiírásban megfogalmazott feltételeknek.

A történetek mégis felvetik a csalás gyanúját.

A látszólagos hatalmas verseny ugyanis szinte teljesen életszerűtlen, és több kérdést vet fel, mint amennyit megválaszol. Többek között azt, miért jelentkeznek éppen egy zsadányi kerékpárút építésére építkezéssel nem foglalkozó, vagy épp több száz kilométerre lévő cégek, vagy, hogy az alkalmatlanságukra miért nem derült fény.

Átlátszó munkatársai megkerestek kilenc – nem építőipari – céget is a pályázók közül. Nekik a következő kérdéseket tették fel:

Honnan értesültek a kkv-kat támogató pályázati lehetőségről?

Honnan értesültek a zsadányi kerékpárút befejezésével kapcsolatos közbeszerzési eljárás kiírásáról?

Miért jelentkeztek a profiljukba nem vágó munkálatra?

Mi alapján kalkulálták ki a benyújtott árajánlatot?

Megkeresésre (cikk megjelenéséig) egyetlen társaság sem reagált, egy címről pedig hibáüzenet érkezett.

Ez a kollektív hallgatás megerősíti a gyanút, hogy a legtöbb vállalkozás nem egymástól függetlenül, hanem szervezett módon, előre megbeszélte forgatókönyv alapján pályázott a munkákra.

Mégpedig úgy, hogy valaki értesíthette a cégek jelentős részét a támogatási lehetőségről, majd tájékoztatta őket arról is, hogyan kell úgy megírni a pályázatokat, hogy azok érvényesek legyenek, de ne lehessen nyerni velük.

Ez magyarázhatja azt, hogy a vesztes ajánlattevők a nyerteshez képest többszörösen túlárazott ajánlatokat adtak, így biztosra vehették, hogy veszítenek, és nem nekik kell elvégezniük a munkát. Mindezért vélhetően megfelelő díjazásban részesült a pályázatok írója, miközben a cégek megkapták a 600 ezer forintos támogatást.

Kérdezem Önt;

Nem furcsa, hogy olyan cégek is jelentkeztek a munkára, amelyek főtevékenysége nem az építőipar (de még csak nem is ahhoz közeli, pl. adószakértő)? Továbbá nem gyanús, hogy ezen cégek egymással majdnem azonos árajánlatokat adtak be, amelyek mindkét rész esetén dupláit/triplái voltak a nyertes cég ajánlatának?

Ha látták ezeket a jeleket, nem ítélték úgy meg, hogy felmerülhet a csalás gyanúja? Ha úgy ítélték meg, jelezték ezt az önkormányzatnak vagy valamelyik hatóságnak? Ha jelezték, milyen választ kaptak?

Egy közbeszerzésen bárki indulhat, aki nem áll eltiltás hatálya alatt (és megfelel a kiírásban megfogalmazott feltételeknek), ha a cégek csak azért adtak be ajánlatot, hogy igényelhessék a 600 ezer forintos támogatást, és valójában nem volt céljuk a tender elnyerése, az kimerítheti a csalás tényállását.

A Btk. 373. § (1) ugyanis kimondja, hogy „aki jogtalan haszonszerzés végett mást tévedésbe ejt vagy tévedésben tart, és ezzel kárt okoz, csalást követ el.”

Márpedig ebben az esetben nem zárható ki, hogy egyes vállalkozások színlelt ajánlatokat adtak be, amelyekkel megtévesztették a pályázat kiíróját, és – a 600 ezer forintos támogatás lehívásával – kárt okoztak a magyar államnak illetve az Európai Uniónak.

Várom megtisztelő válaszát!

dr. Hadházy Ákos